

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till studieförmånslag och till lagar som har samband med den/ utkast 11.5.2026

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny studieförmånslag och att lagen om stöd för skolresor och läropliktslagen samt vissa andra lagar ändras. Enligt förslaget upphävs den gällande lagen om studiestöd. I den nya studieförmånslagen föreskrivs det enligt förslaget om förutsättningarna för erhållande av studiepenning, bostadstillägg och statsborgen för studielån som beviljas under studietiden samt om förutsättningarna för erhållande av ränteunderstöd och studielånskompensation som beviljas studielåntagare. I läropliktslagen upphävs de nuvarande bestämmelserna om inkvarterings- och reseersättning som gäller läropliktiga och motsvarande bestämmelser fogas till studieförmånslagen och lagen om stöd för skolresor.

Propositionen hänför sig till målen som gäller en reform av studiestödet i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering och i planen för de offentliga finanserna för 2026–2029. Avsikten är att möjliggöra främst heltidsstudier, trygga försörjningen under studietiden, stärka de sporrande elementen i studiestödet och stödja slutförandet av studierna inom målsatt tid. Reformen stärker också ställningen för de studerande som har det allra sämst ställt, minskar skuldsättningen bland minderåriga och tryggar ställningen för studerande med familj.

Den föreslagna studieförmånslagen reviderar villkoren för studiepenning, försörjarförhöjning, förlängning av tiden för studiestöd efter provning, stödtiden för studier på andra stadiet som genomförs efter läropliktsstudierna, statsborgen för studielån och studielånskompensation. Dessutom moderniseras och förtydligas bestämmelserna för att underlätta verkställigheten av förmånen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2027 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses huvudsakligen träda i kraft den 1 augusti 2027.

1.

Studieförmånslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att genom studieförmåner stödja försörjningen för heltidsstuderande som behöver ekonomiskt stöd, sporra till studier och till slutförande av studierna inom målsatt tid samt att stödja studielåntagare i återbetalningen av studielånet.

2 §

Studieförmåner

På de villkor som föreskrivs i denna lag beviljas studiestöd i form av studiepenning, bostadstillägg och statsborgen för studielån.

Den som får studielån har dessutom under de förutsättningar som anges i denna lag rätt till ränteunderstöd och studielånkompensation.

3 §

Verkställighet

Den allmänna ledningen, styrningen och utvecklingen av studiestödsverksamheten hör till undervisnings- och kulturministeriets uppgifter.

Verkställighetsuppgifterna enligt denna lag sköts av Folkpensionsanstalten i samarbete med läroanstalterna.

Folkpensionsanstalten har också till uppgift att inom ramen för det anslag som i statsbudgeten reserverats för måltidsstöd för högskolestuderande bevilja understöd till dem som förestår studentrestauranger och att svara för annan förvaltning i samband med detta.

Läroanstalterna har till uppgift att

- 1) ge allmän rådgivning i ärenden som gäller studieförmåner,
- 2) på eget initiativ eller på begäran av Folkpensionsanstalten eller den studerande ge information som behövs vid handläggningen av studiestödsärenden,
- 3) ta emot ansökningar om studieförmåner av dem som studerar vid läroanstalten, på ansökningarna anteckna de uppgifter som behövs för att ärendet ska kunna avgöras och skicka ansökningarna till Folkpensionsanstalten, och
- 4) för sin del övervaka att det finns förutsättningar för att få studieförmåner och meddela Folkpensionsanstalten om det finns skäl att avbryta eller dra in studieförmåner.

4 §

Rätt till studiestöd på basis av finskt medborgarskap, Europeiska unionens lagstiftning eller vistelse

Finska medborgare har rätt till studiestöd i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag. Vad som i denna lag föreskrivs om finska medborgare tillämpas också på den

- 1) som med stöd av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart har rätt till studiestöd enligt denna lag,
- 2) som har i 10 kap. i utlänningslagen (301/2004) föreskriven permanent uppehållsrätt i Finland, eller
- 3) som har permanent uppehållsrätt i Finland enligt artikel 15 i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen 2019/C 384 I/01 (*utträdesavtalet*).

En utlänning som är stadigvarande bosatt i Finland och som vistas i landet av någon annan orsak än studier har rätt till studiestöd under de förutsättningar som föreskrivs i denna lag, om han eller hon

- 1) har beviljats kontinuerligt (A) eller permanent (P) uppehållstillstånd eller EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta (P-EU) enligt utlänningslagen,
- 2) är en i utlänningslagen avsedd medborgare i Europeiska unionen eller en därmed jämförbar person eller familjemedlem till en sådan och hans eller hennes uppehållsrätt har registrerats enligt 10 kap. i utlänningslagen eller han eller hon har beviljats ett uppehållskort,
- 3) är nordisk medborgare som har registrerat sin vistelse i enlighet med 157 § i utlänningslagen så som överenskommit om folkbokföring mellan de nordiska länderna, eller
- 4) är medborgare i Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland eller familjemedlem till en sådan, hans eller hennes uppehållsrätt baserar sig på utträdesavtalet och han eller hon har på grundval av ett ansökningsförfarande enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet som bevis på uppehållsrätten beviljats ett i 33 a § i utlänningslagen avsett uppehållstillståndskort.

En finsk medborgare och en person som avses i 2 mom. har under de förutsättningar som föreskrivs i denna lag rätt till studiestöd för utbildning som avläggs utomlands, om han eller hon

- 1) i minst två år under de fem år som föregår inledandet av studierna har haft sin i lagen om hemkommun (201/1994) avsedda hemkommun i Finland, eller
- 2) med hänsyn till hans eller hennes levnadsförhållanden annars har fast anknytning till Finland, varvid omständigheter som gäller personens familjeförhållanden, utkomst samt yrkesmässiga och andra motsvarande levnadsförhållanden beaktas.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *stödmanad* en månad under vilken studeranden får studiepenning eller bostadstillägg,
- 2) *läså* den tid som börjar den 1 augusti och slutar den 31 juli följande år,
- 3) *termin* hösttermin och vårtermin, varvid höstterminen börjar den 1 augusti och slutar den 31 december och vårterminen börjar den 1 januari och slutar den 31 juli,
- 4) *högskola* de universitet som avses i universitetslagen (558/2009), Försvarshögskolan enligt lagen om Försvarshögskolan (1121/2008), de yrkeshögskolor som avses i yrkeshögskolelagen (932/2014) och Polisyrkeshögskolan enligt lagen om Polisyrkeshögskolan (1164/2013),
- 5) *andra läroanstalter* andra läroanstalter än de som avses i 4 punkten,
- 6) *makar* äkta makar och personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden,
- 7) *vårdnadshavare för barn* vårdnadshavare enligt lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983),
- 8) *ränteperiod* det halvår som börjar den 1 januari och slutar den 30 juni eller det halvår som börjar den 1 juli och slutar den 31 december.

2 kap.

Förutsättningar och begränsningar för erhållande av studiestöd

6 §

Studier som berättigar till studiestöd

De studier som berättigar till studiestöd ska vara heltidsstudier.

Studiestöd kan beviljas för utbildning som står under offentlig tillsyn. En utbildning eller en läroanstalt anses stå under offentlig tillsyn, om den övervakas eller finansieras av undervisningsmyndigheterna eller myndigheter inom den egna branschen.

Rätt till studiestöd inom annan utbildning än högskoleutbildning har en studerande som avlägger

- 1) utbildning enligt lagen om yrkesutbildning (531/2017),
- 2) i gymnasielagen (714/2018) avsedd gymnasieutbildning eller gymnasieutbildning i den läroanstalt som avses i lagen om Europeiska skolan i Helsingfors (1463/2007),
- 3) utbildning som avses i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020),
- 4) grundläggande utbildning för vuxna enligt 46 § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998),
- 5) yrkesutbildning som motsvarar utbildning som avses i 1 punkten och som övervakas av myndigheter inom något annat område än undervisningsmyndigheterna, eller
- 6) annan än i 1–5 punkten avsedd utbildning vid en folkhögskola, ett idrottsutbildningscenter eller läroanstalten Snellman-korkeakoulu enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) eller vid utbildningscentralen enligt lagen om Sameområdets utbildningscentral (252/2010).

Rätt till studiestöd inom högskoleutbildning har en studerande som avlägger

- 1) lägre eller högre högskoleexamen, vetenskaplig eller konstnärlig påbyggnadsexamen,
- 2) yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen eller i 10 § 3 mom. i yrkeshögskolelagen avsedd utbildning för invandrare,
- 3) någon annan sådan studiehelhet som ger yrkesbehörighet eller tjänstebehörighet än en studiehelhet som avses i 1 tai 2 punkten, om den studerande har avlagt högskoleexamen.

Den som studerar utomlands har rätt till studiestöd, om studierna motsvarar i 1–3 mom. avsedda studier i Finland eller ingår i sådana studier i Finland som berättigar till studiestöd. Studiestöd beviljas också för utbildning som ordnas enligt Ålands landskapslagstiftning i landskapet Åland, om studierna motsvarar i 1–3 mom. avsedda studier eller ingår i sådana studier i riket som berättigar till studiestöd.

7 §

Rätt till studiestöd för utbildning som inte står under offentlig tillsyn

Studerande har rätt till studiestöd för annan utbildning som ordnas i Finland än sådan som står under offentlig tillsyn, om Folkpensionsanstalten på ansökan av utbildningsanordnaren har beviljat rätt till studiestöd för utbildningen. Förutsättningar för beviljande av rätt till studiestöd är att

- 1) utbildningen motsvarar utbildning enligt lagen om yrkesutbildning och dess syfte är avläggande av en examen eller en del av examen, och
- 2) utbildningsanordnaren har operativa, yrkesmässiga och ekonomiska förutsättningar att ordna utbildningen.

Utbildningsstyrelsen ger på begäran av Folkpensionsanstalten ett utlåtande om huruvida utbildningen enligt 1 mom. till sitt innehåll motsvarar utbildningen enligt lagen om yrkesutbildning.

Rätt till studiestöd kan beviljas också för annan än i 1 mom. avsedd utbildning som det föreskrivs om särskilt genom förordning av statsrådet, om utbildningen ger allmänt erkända yrkeskvalifikationer och de övriga förutsättningarna för beviljande av studiestöd uppfylls.

Folkpensionsanstalten kan återkalla rätten till studiestöd som beviljats för en utbildning, om förutsättningarna för beviljande av studiestöd inte uppfylls. Om rätten till studiestöd för utbildning återkallas, är studerande som inlett sina studier i utbildningen innan rätten återkallades berättigade till studiestöd tills utbildningen avslutas.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av rätt till studiestöd, om ansökan, beviljande och återkallande av rätt till studiestöd samt om utbildningsanordnarens utrednings- och anmälningsskyldighet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Heltidsstudier i gymnasieutbildning

Heltidsstudier är

1) sådana studier enligt gymnasielagen som syftar till slutförande av lärokursen för unga som omfattar 150 studiepoäng eller sådan utbildning enligt en i 6 § i gymnasielagen avsedd särskild utbildningsuppgift som syftar till avläggande av en i 25 § i lagen om studentexamen (502/2019) avsedd internationell examen som till nivån motsvarar studentexamen,

2) sådana studier enligt gymnasielagen som syftar till slutförande av lärokursen för vuxna som omfattar 88 studiepoäng eller slutförande av lärokursen i ett läroämne i gymnasiet, när de genomförs i samband med en yrkesinriktad grundexamen eller i internatform med ett i 4 § i gymnasielagen avsett anordnartillstånd,

3) sådana studier enligt gymnasielagen som syftar till slutförande av lärokursen för vuxna som omfattar 88 studiepoäng, när de genomförs av en studerande som har rätt till avgiftsfri utbildning med stöd av 16 § i läropliktslagen (1214/2020).

9 §

Heltidsstudier i yrkesutbildning

Heltidsstudier är

1) sådana studier enligt lagen om yrkesutbildning som syftar till avläggande av yrkesinriktad grundexamen eller en del av en sådan examen, eller till genomförande av utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv,

2) sådana studier enligt lagen om yrkesutbildning som syftar till avläggande av yrkes- eller specialyrkesexamen eller en del av en sådan examen, om studiernas omfattning är minst 4,5 kompetenspoäng per studiemånad,

3) andra yrkesinriktade studier, om studiernas omfattning är i genomsnitt minst 25 veckotimmar, 4,5 kompetenspoäng, fyra studiepoäng eller tre studieveckor per studiemånad.

10 §

Heltidsstudier i högskoleutbildning

Heltidsstudier är studier som syftar till avläggande av högskoleexamen. Andra högskolestudier är heltidsstudier när deras omfattning i genomsnitt är minst fem studiepoäng per studiemånad.

11 §

Heltidsstudier i vissa andra utbildningar

Heltidsstudier är

1) i 46 § i lagen om grundläggande utbildning avsedd utbildning för vuxna, om studiernas omfattning är i genomsnitt minst 2 kurser per studiemånad,

2) utbildning som avses i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning,

3) annan än i 8 och 9 § eller i 1 eller 2 punkten i denna paragraf avsedd utbildning vid en folkhögskola, ett idrottsutbildningscenter eller läroanstalten Snellman-korkeakoulu som avses i lagen om fritt bildningsarbete eller vid utbildningscentralen enligt lagen om Sameområdets utbildningscentral, om studiernas omfattning i genomsnitt är minst 25 veckotimmar, 4,5 kompetenspoäng, fyra studiepoäng eller tre studieveckor per studiemånad.

12 §

Heltidsstudier vid utländska läroanstalter

Studier vid en utländsk läroanstalt är heltidsstudier, om läroanstalten har definierat dem som heltidsstudier. Högskolestudier kan betraktas som heltidsstudier också om studiernas omfattning motsvarar i genomsnitt minst fem studiepoäng per studiemånad. Andra studier kan betraktas som heltidsstudier också om studiernas omfattning enligt läroplanen är i genomsnitt minst 25 veckotimmar.

13 §

Maximitid som berättigar till studiestöd i andra studier än högskolestudier

Den studerande har rätt till studiestöd för den regelrätta studietiden. Med den regelrätta studietiden avses inom utbildning för yrkesinriktad grundexamen högst fyra år och i andra studier den föreskrivna studietiden eller tiden för genomförande av studierna utan förlängning eller tiden för genomförande av studierna på heltid enligt läroplanen, undervisningsprogrammet eller studieplanen, om tiden inte är angiven i lagstiftningen.

För avläggande av examen kan den studerande få studiestöd för en längre tid än den regelrätta studietid som avses i 1 mom., om den studerande visar att studierna fördröjts på grund av sjukdom eller av något annat särskilt vägande skäl. Förlängning av studiestödtiden enligt detta moment kan beviljas för sammanlagt högst 12 månader. Den studerande ska till ansökan om förlängning av maximitiden foga ett läkarintyg eller annan tillräcklig utredning.

För andra studier än sådana som hör till den avgiftsfria utbildning som avses i 16 § i läropliktslagen kan man dock få högst 52 stödmånader.

Bestämmelser om maximitiden för studiestöd för studier av olika omfattning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Maximitid som berättigar till studiestöd i högskolestudier

Den tid som berättigar till stöd för avläggande av en högskoleexamen bestäms enligt den omfattning som föreskrivs för examen i fråga så att den tid som berättigar till stöd är högst nio stödmånader per läsår som ingår i examens omfattning, förlängd med tre stödmånader. Den tid som berättigar till stöd för ett halvt läsår som överskrider de fulla läsåren är dock fem stödmånader.

Om en studerande antagits för att avlägga både lägre och högre högskoleexamen, beviljas studiestödet separat för avläggandet av lägre och högre högskoleexamen. Den tid som berättigar till stöd uppgår dock sammanlagt till högst den stödtid som bestäms i enlighet med 1 mom. utifrån dessa examinas sammanlagda omfattning.

Om en studerande som har beviljats studiestöd för högskolestudier men som inte har avlagt högskoleexamen inleder studier för en annan högskoleexamen, beaktas de stödmånader som använts för avläggande av den tidigare examen vid uträkandet av den tid som berättigar till stöd. Om den studerande har antagits för att avlägga både lägre och högre högskoleexamen, beaktas de stödmånader som använts för avläggande av den tidigare examen vid uträkandet av examinas sammanlagda stödtid.

Den studerande kan för avläggande av högskoleexamen få studiestöd för en längre tid än den maximitid för studiestöd som avses i 1 mom. Förutsättningen för en förlängning av maximitiden är att den studerande visar att studierna fördröjts på grund av sjukdom eller av något annat synnerligen vägande skäl. Den studerande kan få förlängning av maximitiden för högst 9 månader, dock så att antalet stödmånader enligt 6 mom. inte överskrids. Den studerande ska till ansökan om förlängning av maximitiden foga ett läkarintyg eller annan tillräcklig utredning.

I annan utbildning än sådan som leder till högskoleexamen har den studerande rätt till studiestöd för tiden för heltidsstudier. För avläggande av påbyggnadsexamen vid universitet är maximitiden som berättigar till stöd nio månader.

Studiestöd för högskolestudier kan fås för högst 54 stödmånader. Den tid som berättigar till studiestöd är dock 57 stödmånader när den sammanlagda omfattningen av en lägre och högre högskoleexamen är 360 studiepoäng.

Närmare bestämmelser om maximitiden för studiestöd för studier av olika omfattning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Maximitid som berättigar till studiestöd vid utländska läroanstalter

I fråga om utbildning som avläggs vid en utländsk läroanstalt bestäms den tid som berättigar till studiestöd enligt 13 och 14 § och enligt den längd och omfattning på utbildningen som den utländska läroanstalten fastställer.

16 §

Antalet stödmånader per läsår

Studiestöd beviljas

- 1) för en högskoleexamen för nio månader per läsår,
- 2) för gymnasieutbildning, för yrkesinriktad grundexamen och för utbildning som handleder för examensutbildning för tio månader per läsår.

I fråga om andra studier än de som avses i 1 mom. beviljas studiestöd för de kalendermånader som omfattar minst 18 dagar som hör till den tid som berättigar till studiestöd.

Studiestöd kan på ansökan beviljas för en kortare tid än vad som föreskrivs i 1 mom. Studiestöd kan på ansökan beviljas även för en längre tid än vad som föreskrivs i 1 mom. för kalendermånader under vilka den studerande visar att han eller hon bedriver studier och som omfattar minst 18 dagar som hör till den tid som berättigar till studiestöd. Inom gymnasieutbildning kan studiestöd beviljas för juni och juli endast om den studerande vid läroanstalten avlägger sådana studier som ingår i gymnasiets lärokurs.

17 §

Förbrukning av stödmånaden

En stödmånad anses förbrukad när studiepenningen eller bostadstillägget för stödmånaden har betalats ut.

En stödmånad återinförs, om stödtagaren frivilligt under kalenderåret efter stödåret, inom en tidsfrist som anges genom förordning av statsrådet, betalar tillbaka studiepenningen och bostadstillägget för stödmånaden. Studiepenning och bostadstillägg som betalats tillbaka frivilligt beviljas på nytt med beaktande av ansökningstiden enligt 57 §.

Återkrav medför inte att en stödmånad återinförs, om inte återkravet föranleds av felaktig utbetalning eller av retroaktiv betalning av en förmån som avses i 19 §.

18 §

Tillräcklig framgång i studierna

En förutsättning för erhållande av studiestöd är framgång i studierna. Framgången i studierna anses tillräcklig om den studerande avlägger studierna inom den tid som berättigar till studiestöd. Framgången i studierna följs upp årligen av Folkpensionsanstalten i samarbete med läroanstalterna.

Studiestödet dras in eller ansökan om studiestöd avslås, om den studerandes studier inte har framskridit tillräckligt. Studiestödet dras in vid utgången av den termin under vilken uppföljningen av studieframgången görs. Studiestödet kan dras in retroaktivt, om antalet studieprestationer varit synnerligen litet och det av omständigheterna framgår att studeranden inte ens haft för avsikt att studera på heltid.

Den studerande har rätt till studiestöd även om hans eller hennes studier inte har framskridit tillräckligt, om han eller hon anger ett godtagbart skäl till att studierna fördröjts. Ett godtagbart skäl kan vara att den studerande drabbats av sjukdom eller någon annan jämförbar omständighet som försvagar studieförmågan, att en nära anhörig drabbats av sjukdom eller att den studerande befinner sig i en svår livssituation eller något annat särskilt skäl som tillfälligt fördröjt hans eller hennes studier.

Om framgången i studierna anses kräva särskild uppföljning, beviljas studiestödet eller fortsätter utbetalningen av stödet för en viss tid.

Närmare bestämmelser om bedömningen av tillräcklig framgång i studierna, längden på den tidsfrist som avses i 4 mom. och om de studieprestationer som krävs efter att studiestödet har dragits in för att utbetalningen av studiestödet ska fortsätta får utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Rätt till studiestöd har inte den som för samma tid får

- 1) studiestöd från utlandet eller i enlighet med Ålands landskapslagstiftning,
- 2) inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (48/2026),
- 3) ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen (568/2007) eller lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare,
- 4) pension som betalas på grund av full arbetsoförmåga eller sjukpension enligt folkpensionslagen,
- 5) pensionsstöd enligt lagen om pensionsstöd (1531/2016),
- 6) generationsväxlingspension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträdelsetersättning enligt lagen om avträdelsetersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) eller avträdelsetöd enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994) eller lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006),
- 7) rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) eller rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna,
- 8) full ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) eller med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) eller i lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016),
- 9) sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt 8 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004),
- 10) garantipension enligt lagen om garantipension (703/2010),
- 11) förmåner som nämns i 2–10 punkten eller motsvarande förmåner från utlandet.

Rätt till studiestöd har inte heller den som

- 1) fullgör tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007), civiltjänstlagen (1446/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) (285/2022) eller motsvarande tjänstgöring enligt utländsk lagstiftning,
- 2) avtjänar frihetsstraff eller är häktad,
- 3) deltar i läroavtalsutbildning eller arbetskraftsutbildning som ordnas enligt lagen om yrkesutbildning,
- 4) deltar i arbetskraftsutbildning enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023).

3 kap.

Studiepenning, bostadstillägg och statsborgern för studielån

20 §

Rätt till studiepenning

Rätt till studiepenning har studerande som kan beviljas studiestöd enligt denna lag.

Rätt till studiepenning har dock inte en studerande för vars underhåll betalas barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992) eller motsvarande förmån från utlandet.

Rätt till studiepenning har inte heller en studerande som av läroanstalten får dagpenning eller en motsvarande förmån för studietiden.

21 §

Studiepenningens belopp

Studiepenningens belopp per månad är

- 1) för en studerande som bor hos sin förälder 43,15 euro, när den studerande är yngre än 20 år,
- 2) för en studerande som bor hos sin förälder 90,85 euro, när den studerande har fyllt 20 år,
- 3) för en studerande som bor någon annanstans än hos sin förälder 113,57 euro, när den studerande är yngre än 18 år,
- 4) för en studerande som är gift eller som bor någon annanstans än hos sin förälder 279,38 euro, när den studerande har fyllt 18 år,
- 5) för en studerande som enligt 23 § har rätt till studiepenningens försörjarförhöjning 279,38 euro utökat med försörjarförhöjningen.

Rätten till åldersrelaterad högre studiepenning uppkommer vid ingången av den månad då stödtagaren uppnår den föreskrivna åldern.

22 §

Föräldrarnas inkomsters inverkan på studiepenningen

En studerande som bor hos sin förälder och är yngre än 20 år och inte är högskolestuderande har rätt till studiepenning enligt 21 §, om föräldrarnas sammanlagda skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster är högst 43 000 euro per år. Studiepenningen minskas med fem procentenheter för varje helt belopp på 1 070 euro som överskrider inkomstgränsen.

Om föräldrarnas sammanlagda skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster är högst 21 800 euro per år, höjs den i 21 § föreskrivna studiepenningen enligt följande:

- 1) en studiepenning på 43,15 euro med högst 65,87 euro,
- 2) en studiepenning på 90,85 euro med högst 113,57 euro,
- 3) en studiepenning på 113,57 euro med högst 113,57 euro.

Höjningen enligt 2 mom. minskas med 10 procentenheter för varje helt belopp av 2 180 euro som överskrider inkomstgränsen. Ingen höjning betalas om det sammanlagda beloppet av de inkomster som avses i 2 mom. överstiger 41 100 euro.

För andra studerande än högskolestuderande beaktas föräldrarnas inkomster till utgången av den kalendermånad som föregår den månad under vilken åldersgränsen uppnås. Föräldrarnas inkomster beaktas dock inte, om den studerande är gift eller får studiepenningens försörjarförhöjning. Om föräldrarna är frånskilda eller varaktigt bor åtskilda till följd av söndring, beaktas bara inkomsterna för den förälder som den studerande bor eller senast har bott hos.

23 §

Rätt till försörjarförhöjning

Den som är vårdnadshavare för ett barn under 18 år och får studiepenning har rätt till studiepenningens försörjarförhöjning.

Rätten till studiepenningens försörjarförhöjning börjar vid ingången av månaden efter den under vilken den studerande blivit vårdnadshavare för ett minderårigt barn. Rätten till studiepenningens försörjarförhöjning för respektive barn upphör vid ingången av månaden efter den under vilken det barn som den studerande försörjer

fyller 18 år eller det i förhållandena sker en sådan förändring till följd av vilken den studerande inte längre är vårdnadshavare för ett minderårigt barn.

Försörjarförhöjningen till studiepenningen är 141,63 euro per månad.

Om den studerande försörjer fler än ett barn är försörjarförhöjningen 30 euro per månad för varje därpå följande barn utöver beloppet enligt 3 mom.

24 §

Rätt till bostadstillägg

Rätt till bostadstillägg har studerande som bor på hyra eller i en bostadsrättsbostad.

Rätt till bostadstillägg har dock inte en studerande som

- 1) bor hos sin förälder,
- 2) delar bostad med sitt eget eller sin makes barn,
- 3) bor i en bostad som ägs av maken,
- 4) har rätt till en avgiftsfri plats i ett elevhem från läroanstaltens sida, om det inte finns vägande skäl för att den studerande inte kan ta emot platsen,
- 5) får bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) eller bor i samma bostad som sin make som får bostadsbidrag enligt den lagen.

Trots bestämmelserna i 2 mom. 2 och 5 punkten kan en studerande dock beviljas bostadstillägg för boendekostnaderna för en sådan bostad som hyrts på grund av studier och som är belägen på en annan ort än familjens stadigvarande bostad.

Den som studerar utomlands beviljas bostadstillägg på samma villkor som den som studerar i Finland. Den som studerar och bor utomlands har dock, trots 2 mom. 2 punkten, rätt till bostadstillägg.

25 §

Bostadstilläggets belopp

Bostadstillägget är 80 högst procent av månadshyran, bruksvederlaget eller med dessa jämförbara månatliga boendekostnader till ett fast belopp enligt hyresavtalet eller bostadsrättsavtalet. När bostadstillägg beviljas beaktas inte boendekostnader till den del de överstiger

- 1) 370 euro, när den studerandes boendekommun är Esbo, Grankulla, Helsingfors eller Vanda,
- 2) 310 euro, när den studerandes boendekommun är Borgå, Hyvinge, Joensuu, Jyväskylä, Kervo, Kuopio, Kyrkslätt, Lahtis, Lojo, Nokia, Nurmijärvi, Reso, Riihimäki, Rovaniemi, Seinäjoki, Sibbo, Sjundeå, Tammerfors, Tavastehus, Träskända, Tusby, Uleåborg, Vichtis, eller Åbo,
- 3) 270 euro, när den studerandes boendekommun är någon annan kommun än en av dem som nämns i 1 eller 2 punkten eller boendekommunen är en kommun i landskapet Åland.

Om en studerande bor i en bostad som han eller hon hyr av sin förälder eller som ägs av föräldern, är bostadstilläggets belopp högst 83 euro i månaden.

En studerande som studerar i Finland på en avgiftsbelagd linje vid en folkhögskola eller ett idrottsutbildningscenter eller vid Sameområdets utbildningscentral och bor i läroanstaltens elevhem har rätt till bostadstillägg på 88,87 euro i månaden.

För studerande som bor på hyra och studerar utomlands är bostadstillägget 210 euro i månaden.

En studerandes andel av boendekostnaderna fås genom att boendekostnaderna för hela bostaden divideras med antalet boende, om inte någon annan fördelningsgrund godkänns av särskilda skäl.

26 §

Läropliktigas rätt till bostadstillägg i vissa situationer

Läropliktiga har rätt till bostadstillägg enligt 27 §, om

1) färdvägen från den läropliktiges hem till närmaste gymnasium eller yrkesläroanstalt med flera branscher där det ges möjlighet till undervisning på finska eller svenska enligt den läropliktiges i 10 § i lagen om grundläggande utbildning avsedda undervisningsspråk är över 100 kilometer eller den dagliga resan till skolan och tillbaka vid anlitan av det snabbaste färdssättet tar över tre timmar i anspråk,

2) den läropliktige studerar vid det i 1 punkten avsedda gymnasium eller den i 1 punkten avsedda yrkesläroanstalt med flera branscher som är närmast den studerandes hem eller som annars snabbast kan nås med kollektivtrafik eller något annat lämpligt färdssätt och där det ges möjlighet till undervisning på finska eller svenska enligt den läropliktiges i 10 § i lagen om grundläggande utbildning avsedda undervisningsspråk, och

3) den läropliktige inte har möjlighet att bo i läroanstaltens avgiftsfria internatboende.

En läropliktig som studerar inom utbildning som handleder för examensutbildning eller inom utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv har rätt till bostadstillägg enligt 27 §, om

1) färdvägen är mer än 100 kilometer från den studerandes hem till närmaste läroanstalt där det ges möjlighet till undervisning på finska eller svenska enligt den studerandes i 10 § i lagen om grundläggande utbildning avsedda undervisningsspråk,

2) den studerande studerar vid den i 1 punkten avsedda läroanstalt som är närmast den studerandes hem eller som annars snabbast kan nås med kollektivtrafik eller något annat lämpligt färdstätt och där det ges möjlighet till undervisning inom handledande utbildning på finska eller svenska enligt den studerandes i 10 § i lagen om grundläggande utbildning avsedda undervisningsspråk, och

3) den studerande inte har möjlighet att bo i läroanstaltens avgiftsfria internatboende.

Rätt till bostadstillägg enligt 27 § har, med avvikelse från 1 mom. 1 och 2 punkten och 2 mom. 2 punkten, också samer som bor inom samernas hembygdsområde och studerar vid Sameområdet utbildningscentral, om resan från den studerandes hem till läroanstalten är över 100 kilometer.

Med avvikelse från 1 mom. 2 punkten och 2 mom. 2 punkten har en studerande rätt till bostadstillägg enligt 27 §, om den studerande av skäl som hänför sig till hans eller hennes hälsotillstånd eller behov av särskilt stöd inte kan ta emot en studieplats vid en i den punkten avsedd läroanstalt eller om den studerande inte har antagits som studerande vid en ovan avsedd läroanstalt och han eller hon på det sätt som anges i den punkten studerar vid den närmaste läroanstalt som lämpar sig för honom eller henne.

Utbildningsanordnaren bedömer på begäran av den läropliktige om förutsättningarna för beviljande av bostadstillägg enligt denna paragraf uppfylls. Bestämmelser om skyldigheten att föra in uppgifter finns i 9 c § i lagen om nationella studie-, utbildnings- och examensregister (884/2017).

27 §

Bostadstilläggets belopp för läropliktiga

Till studerande som avses i 26 § betalas bostadstillägg för tiden mellan den dag då läsårets studier börjar och den dag då de slutar, om studierna förutsätter boende på den ort där läroanstalten finns. Bostadstilläggets belopp är högst beloppet av månadshyran, bruksvederlaget eller med dessa jämförbara månatliga boendekostnader till ett fast belopp enligt hyresavtalet eller bostadsrättsavtalet, dock högst beloppet av de månatliga boendekostnaderna som ska beaktas i bostadstillägget och som bestäms enligt den studerandes hemkommun i enlighet med 25 § 1 mom.

Om en studerande bor i en bostad som han eller hon hyr av sin förälder eller som ägs av föräldern, är bostadstilläggets belopp högst 83 euro i månaden.

28 §

Indexbinding

Studiepenningens belopp enligt 21 och 22 § och beloppet av studiepenningens försörjningsförhöjning enligt 23 § justeras vid ingången av varje läsår med iakttagande av lagen om folkpensionsindex. Beloppen i euro avrundas till närmaste cent.

Föräldrarnas inkomstgränser enligt 22 § justeras från ingången av varje år enligt förändringen i den i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare avsedda lönekoeficienten. Eurobeloppet enligt lönekoeficienten avrundas till närmaste euro.

29 §

Rätt till statsborgen för studielån

Studerande som får studiepenning enligt denna lag har rätt till statsborgen för studielån.

Rätt till statsborgen för studielån har även

1) en studerande som bor hos sin förälder och har fyllt 18 år, men som på basis av föräldrarnas inkomster inte har rätt till studiepenning,

2) en studerande som bor någon annanstans än hos sin förälder, för vars underhåll betalas barnbidrag och vars föräldrars sammanlagda skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster understiger 64 400 euro per år,

3) en studerande som enligt 20 § 3 mom. inte beviljas studiepenning.

Högskolestuderande som får studiepenning beviljas statsborgen för studielån i beslutet om studiestöd utan särskild ansökan.

En studerande under 18 år som bor hos sin förälder har inte rätt till statsborgen för studielån. Rätt till statsborgen för studielån har inte heller en studerande vars studielån på basis av borgensansvaret drivs in av Folkpensionsanstalten.

Med avvikelse från 4 mom. kan statsborgen dock beviljas, om

- 1) studielåntagaren regelbundet har amorterat borgensansvarsskulden i enlighet med betalningsplanen,
 - 2) studielåntagaren är föremål för skuldsanering enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) eller Folkpensionsanstalten har gett sitt samtycke till ett avtal om frivillig skuldsanering och studielåntagaren sköter sin skuld i enlighet med betalningsprogrammet för eller avtalet om skuldsaneringen eller
 - 3) borgensansvarsskuldens belopp är litet.
- Statsborgen för studielån beviljas för högst ett läsår i sänder. Beslutet om statsborgen kan dock omfatta statsborgen för juni och juli före läsåret. Om studierna varar högst 12 månader kan statsborgen för studielån beviljas genom ett enda beslut för hela studietiden.

30 §

Beviljande av studielån

Studielån beviljas av ett kreditinstitut på basis av statsborgen för studielån enligt de villkor som avtalas i skuldebrevet. Folkpensionsanstalten säkerställer att den skuldebrevsmodell som kreditinstitutet använder uppfyller förutsättningarna för studielån enligt denna lag. För studier kan beviljas ett studielån, vars belopp ökas med en beviljad ny lånerat.

31 §

Lyftande av studielån

Studielån ska lyftas under det läsår för vilket statsborgen har beviljats. Studielån får dock inte lyftas efter att studierna har slutförts eller avbrutits, om inte något annat följer av 3 mom.

Studielån lyfts enligt följande:

- 1) ett studielån som beviljats för avläggande av examen vid en utländsk läroanstalt eller för vetenskapliga eller konstnärliga påbyggnadsstudier kan lyftas i en rat,
- 2) av ett studielån som beviljats för högskolestudier kan den andel som är avsedd för höstterminen lyftas tidigast den 1 augusti och den andel som är avsedd för vårterminen tidigast den 1 januari,
- 3) studielån som beviljats för andra än i 1 och 2 punkten avsedda studier kan lyftas enligt följande:
 - a) lånerater avsedda för augusti–oktober tidigast den 1 augusti,
 - b) lånerater avsedda för november och december tidigast den 1 november,
 - c) lånerater avsedda för januari–mars tidigast den 1 januari,
 - d) lånerater avsedda för april–juli tidigast den 1 april.

När beslutet om statsborgen för studielån omfattar statsborgen för juni eller juli före läsåret, får den första raten av lånet lyftas redan under dessa månader. Om statsborgen har beviljats genom ett enda beslut för studier som omfattar högst 12 månader, kan lånet lyftas under dessa månader. Om tiden mellan det att beslutet gavs och studierna eller läsåret avslutas är kortare än två månader eller beslutet om borgen ges efter det att läsåret eller studierna har avslutats, ska studielånet lyftas senast två månader efter det att beslutet om borgen gavs.

Innan en studerande lyfter en ny rat av studielånet ska kreditinstitutet hos Folkpensionsanstalten kontrollera att statsborgen är giltig.

32 §

Statsborgens belopp

Beloppet av statsborgen för studielån per stödmånad är

- 1) 850 euro för högskolestuderande,
- 2) 850 euro för andra än högskolestuderande, om den studerande har fyllt 18 år, och 400 euro om den studerande är yngre än 18 år; rätten till högre statsborgen börjar vid ingången av den månad då den studerande fyller 18 år,
- 3) 1 000 euro för studerande som studerar utomlands.

Under de terminer då den studerande får studiestöd höjs beloppet av statsborgen med det tillägg på studielånet som kreditinstitutet beviljar den studerande för betalning av den ränta på studielånet som förfaller till betalning under studieåret.

4 kap.

Ekonomisk behovsprövning

33 §

Hur studerandens egna inkomster inverkar på studiepenningen och bostadstillägget

En studerande kan under ett kalenderår utöver studiepenning ha andra skattepliktiga inkomster till ett belopp som kallas årsbelopp. Årsbeloppet räknas så att den studerande kan ha

1) inkomster upp till 1 118 euro för varje månad för vilken han eller hon har fått studiepenning eller bostadstillägg, samt

2) inkomster upp till 3 355 euro för varje månad för vilken han eller hon inte har fått studiepenning eller bostadstillägg.

Inkomster som har erhållits samma år som studierna inleds men före den månad då studierna inleds eller som har erhållits samma år som studierna avslutas men efter den månad då examen avläggs eller efter att de studier som berättigar till studiestöd har slutförts beaktas inte till den del årsbeloppet skulle överskridas på grund av dem. Inkomster som har erhållits under den månad då examen avläggs beaktas dock endast om den studerande har fått studiepenning eller bostadstillägg för månaden i fråga. Om den studerande inte har fått studiepenning eller bostadstillägg för den månad då examen avläggs, beaktas inkomster som erhållits under månaden i fråga inte till den del årsbeloppet överskrids på basis av dem.

Studierna som berättigar till studiestöd anses avslutade när den studerande har fått studiestöd för studierna under den maximitid som anges i 13–15 §. Den studerande ska lägga fram en utredning om när inkomsterna har erhållits.

Om den studerande antagits för att avlägga både lägre och högre högskoleexamen, avses med den i 2 mom. nämnda månaden då examen avläggs den månad då den högre högskoleexamen avläggs och med att den i det momentet avsedda maximitid som berättigar till studiestöd upphör att den sammanlagda maximitiden som berättigar till studiestöd för lägre och högre högskoleexamen upphör. Den månad då den lägre högskoleexamen avläggs kan dock anses vara den i 2 mom. avsedda månaden då examen avläggs, om den studerande bevisligen har avslutat sina studier vid avläggandet av den lägre examen.

Den studerande ska se till att årsbeloppet inte överskrids. Den studerande kan reglera årsbeloppet genom att söka studiestöd för bara en del av studiemånaderna, genom att för önskade månader säga upp ett studiestöd som redan beviljats eller genom att betala tillbaka studiepenningen och bostadstillägget för stödmånader som redan betalas ut. Studiepenningen och bostadstillägget ska betalas tillbaka under det kalenderår som följer på stödåret för att årsbeloppet ska höjas. Bestämmelser om tidsfristen för återbetalning utfärdas genom förordning av statsrådet.

34 §

Justering av inkomstgränserna för studerandens egna inkomster

De inkomstgränser som föreskrivs i 33 § och de belopp som föreskrivs i 63 § 4 mom. justeras vartannat år den 1 januari i överensstämmelse med förändringen i det allmänna inkomstnivåindexet, men endast om inkomstgränserna höjs till följd av förändringen i indexet. Justeringarna av inkomstgränserna motsvarar den förändring som inträffat före utgången av det tredje kvartalet under den gångna tvåårsperioden. Beloppet enligt det allmänna inkomstnivåindexet avrundas till närmaste hela euro.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. justeras inkomstgränserna enligt 33 § samt de belopp som anges i 63 § 4 mom. inte i överensstämmelse med förändringen i det allmänna inkomstnivåindexet år 2027 och 2028.

35 §

Skattepliktiga inkomster

Med en studerandes skattepliktiga inkomst avses när denna lag tillämpas det som i inkomstskattelagen (1535/1992) föreskrivs om skattepliktig kapitalinkomst och skattepliktig förvärvsinkomst. Sådana inkomster som en studerande haft utomlands jämföras med de skattepliktiga inkomster som avses i inkomstskattelagen, om motsvarande inkomst i Finland hade varit skattepliktig.

Med föräldrarnas skattepliktiga inkomst avses när denna lag tillämpas det som i inkomstskattelagen föreskrivs om skattepliktig kapitalinkomst och skattepliktig förvärvsinkomst. Föräldrarnas inkomster beaktas på basis av uppgifterna i den senast verkställda statsbeskattningen från ingången av året närmast efter det år då beskattningen slutfördes. Sådana inkomster som föräldrarna haft utomlands jämföras med de skattepliktiga inkomster som avses i inkomstskattelagen, om motsvarande inkomst i Finland hade varit skattepliktig. Den sökande ska lämna en utredning över de inkomster föräldrarna har fått utomlands för det år i fråga om vilket inkomsterna utifrån beskattningsuppgifterna i övrigt beaktas vid beviljande eller justering av studiestöd. Om föräldrarnas ekonomiska situation väsentligt har förändrats efter skatteåret, kan förändringarna beaktas enligt 61 § när stöd beviljas.

5 kap.

Statsborgen för studielån

36 §

Statsborgens giltighet och preskription

En statsborgen gäller i högst 30 år från det att den första låneraten lyfts.

På statsborgen för studielån tillämpas inte vad som i 19 § 3 mom. i lagen om borgen och tredjemanspant (361/1999) föreskrivs om preskription av en borgensförbindelse.

37 §

Innehållet i statsborgen

Statsborgen ställs som proprieborgen för hela det nominella beloppet av ett studielån som ett kreditinstitut som står under offentlig tillsyn har beviljat, för räntan på studielånet, dröjsmålsräntan samt de godtagbara kostnaderna för att lånet sägs upp.

38 §

Kapitalisering av studielånets räntor

Kreditinstitutet ska halvårsvis under de terminer för vilka låntagaren får studiestöd samt under de två terminer som närmast följer efter en sådan termin till lånekapitalet lägga de räntor som förfaller till betalning under halvåret.

39 §

Folkpensionsanstaltens skyldigheter

Folkpensionsanstalten sörjer för statens intresse som borgensman för studielån.

Folkpensionsanstalten avtalar med kreditinstitutet om förfarandena för utlämnande av de uppgifter som avses i denna lag.

Folkpensionsanstalten svarar för att ett studielån som kreditinstitutet har sagt upp eller låtit förfalla betalas till kreditinstitutet.

40 §

Kreditinstitutets skyldigheter

Kreditinstitutet ska minst en månad innan kapitaliseringen av räntorna upphör meddela studielåntagaren om att återbetalningen av räntorna och amorteringarna på lånet börjar samt ge anvisningar för ansökan om ränteunderstöd. Dessutom ska kreditinstitutet i samband med betalningspåminnelser ge studielåntagaren anvisningar för ansökan om ränteunderstöd.

41 §

Yrkande på återbetalning av studielån

Om en studielåntagare har försummat att betala ränta eller amortering ska kreditinstitutet underrätta Folkpensionsanstalten om försummelsen omedelbart, dock senast en månad efter försummelsen.

Kreditinstitutet har rätt att yrka att studielåntagaren återbetalar lånet i sin helhet, om studielåntagaren har försummat att betala ränta eller amortering och minst sex månader har förflutit från förfallodagen. Kreditinstitutet har dock inte rätt att yrka att lånet återbetalas i sin helhet, om beloppet av en eller flera försummade betalningsposter sammanlagt understiger 100 euro.

Kreditinstitutet får inte yrka att lånet återbetalas, om den försenade räntan eller amorteringen har förfallit till betalning under den tid då räntorna kapitaliseras med stöd av 38 § eller då studielåntagaren har beviljats ränteunderstöd.

Om studielåntagaren har avlidit ska kreditinstitutet framställa ett betalningsyrkande till Folkpensionsanstalten. Studielånet anses ha förfallit i sin helhet när betalningsyrkandet har framställts.

Kreditinstitutet kan framställa ett betalningsyrkande också då en domstol har fastställt ett i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/93) avsett betalningsprogram eller Folkpensionsanstalten har gett sitt samtycke till ett avtal om frivillig skuldsanering.

42 §

Borgensfordran på studielån

Studielåntagaren är skyldig att betala till Folkpensionsanstalten det belopp som ett kreditinstitut betalats på grundval av statsborgen (borgensfordran). På borgensfordran ska betalas ränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982), om det inte genom förordning av statsrådet föreskrivs om en lägre ränta.

Folkpensionsanstalten kan avtala med studielåntagaren om betalningsarrangemang för borgensfordran. Borgensfordran och räntan på borgensfordran är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av borgensfordran och räntan finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Vad som i den lagen föreskrivs om preskription av fordringar gäller dock inte den regressrätt som staten har enligt 1 mom.

43 §

Preskription av borgensfordran

En borgensfordran preskriberas fem år efter det att Folkpensionsanstalten betalade studielånet till kreditinstitutet, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en borgensfordran avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av skulder. Från avbrytandet av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

På tidsfristen för borgensfordrans verkställbarhet och på den slutgiltiga preskriptionen av borgensfordran tillämpas 2 kap. 24 § och 27 § 1 mom. i utsökningsbalken (705/2007). Den slutgiltiga preskriptionstiden räknas från den dag då Folkpensionsanstalten har betalat studielånet till banken som borgensman.

44 §

Beviljande av betalningsbefrielse från ränta på borgensfordran

Studielåntagaren har rätt att efter ansökan få befrielse från att betala ränta på borgensfordran under de sex månader som följer efter den månad då ansökan gjordes, om studielåntagarens genomsnittliga skattepliktiga inkomster under de fyra månader som föregår ansökan om betalningsbefrielse inte överstiger inkomstgränserna för beviljande av ränteunderstöd.

45 §

Beviljande av betalningsbefrielse från borgensfordran

Studielåntagaren har rätt att efter ansökan få befrielse från att betala borgensfordran och räntorna på borgensfordran om

1) studielåntagaren är varaktigt arbetsoförmögen eller har varit arbetsoförmögen oavbrutet i minst fem år, och

2) studielåntagarens genomsnittliga skattepliktiga inkomster under de fyra månader som föregår ansökan om betalningsbefrielse inte överstiger inkomstgränserna för beviljande av ränteunderstöd.

46 §

Avstående från indrivning av borgensfordran

Indrivningen av en borgensfordran som grundar sig på statsborgen för studielån samt av räntorna på fordran kan underlåtas helt och hållet, om

1) det belopp som ska drivas in är litet,

2) det med beaktande av studielåntagarens ekonomiska situation inte längre är ändamålsenligt att fortsätta indrivningen, eller

3) det med hänsyn till det belopp som inte drivits in medför oskäliga kostnader att fortsätta indrivningen.

Indrivningen av borgensfordran och av räntorna på borgensfordran frångås helt om studielåntagaren har avlidit.

47 §

Ränteunderstöd

Förfallna räntor och aviseringskostnader för studielån som beviljats med stöd av denna lag kan betalas som ränteunderstöd av statens medel under högst fyra ränteperioder då studielånets räntor inte läggs till lånekapitalet med stöd av 38 §. Som ränteunderstöd betalas inte dröjsmålsränta till följd av en försenad räntebetalning. En värnpliktigs räntor på studielån som förfaller till betalning betalas dock som militärunderstöd enligt 10 a § i militärunderstödslagen (781/1993).

Ett villkor för att ränteunderstöd ska beviljas är att studielåntagarens skattepliktiga inkomster är i genomsnitt högst 1 662 euro i månaden under de fyra kalendermånader som föregår kalendermånaden före ränteperioden.

Om låntagaren försörjer egna minderåriga barn eller makens minderåriga barn som bor hos låntagaren, är den övre inkomstgränsen för ränteunderstöd dock

- 1) 1 919 euro i månaden, om antalet barn är ett,
- 2) 1 989 euro i månaden, om antalet barn är två,
- 3) 2 107 euro i månaden, om antalet barn är tre eller flera.

De inkomstgränser som föreskrivs i 2 och 3 mom. justeras den 1 januari vartannat år i överensstämmelse med förändringen i lönekoeficienten enligt 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Eurobeloppet enligt lönekoeficienten avrundas till närmaste euro. De justerade inkomstgränserna tillämpas på ränteunderstöd som beviljas för räntor som förfaller till betalning efter justeringen. Justeringarna av inkomstgränserna motsvarar den förändring som inträffat under den gångna tvåårsperioden.

48 §

Ansökan om och utbetalning av ränteunderstöd

Ränteunderstöd beviljas på ansökan av studielåntagaren. Ränteunderstöd ska sökas senast under de två kalendermånader som följer efter ränteperiodens utgång. Till ansökan ska fogas en utredning över den ränta som kreditinstitutet tar ut och över aviseringskostnaderna samt eventuella andra utredningar som Folkpensionsanstalten kräver.

Obetalda räntor som förfaller till betalning under ränteperioden betalas direkt till kreditinstitutet, om studielåntagaren har ansökt om ränteunderstöd senast den femte dagen i den månad då räntan förfaller till betalning. I övriga fall betalas ränteunderstödet till studielåntagaren, eller på begäran av studielåntagaren till kreditinstitutet.

6 kap.

Studielånskompensation

49 §

Studielånskompensation

Ett studielån som beviljats med stöd av denna lag och som en studielåntagare som avlagt högskoleexamen har i ett kreditinstitut amorteras med studielånskompensation som betalas av statens medel under de förutsättningar som anges i denna lag.

Rätt till studielånskompensation har en studielåntagare som har avlagt lägre högskoleexamen, vid universitet både lägre och högre högskoleexamen, högre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen i Finland eller en utländsk examen som motsvarar ovannämnda examina.

En studielåntagare har rätt till studielånskompensation endast för den första högskoleexamen han eller hon har avlagt. Om studielåntagaren har avlagt både lägre och högre högskoleexamen, betraktas både den lägre och den högre högskoleexamen som den först avlagda högskoleexamen, om inte studielånskompensation har beviljats på ansökan av studielåntagaren redan med anledning av den lägre högskoleexamen.

Med avvikelse från 3 mom. har en studielåntagare rätt till studielånskompensation, om han eller hon har avlagt en sådan yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området till vilken har fogats examensbenämningen sjukskötare (YH) och utöver denna examen antingen samtidigt eller efter avlagd examen har genomfört en utbildning som avses i 11 b § i yrkeshögskolelagen.

50 §

Tid för avläggande av examen som berättigar till studielånskompensation.

En studielåntagare har rätt till studielånskompensation om

1) yrkeshögskoleexamen, högre yrkeshögskoleexamen eller lägre högskoleexamen vid ett universitet har avlagts inom den målsatta tiden för avläggande av examen som anges i lagstiftningen om utbildningen i fråga,

2) både lägre och högre högskoleexamen har avlagts inom den sammanräknade målsatta tiden för examina eller en högre högskoleexamen som inte omfattar en lägre högskoleexamen har avlagts inom den målsatta tiden för avläggande av examen,

3) den tid som använts för att avlägga en examen som avses i 1 punkten överskrider den målsatta tiden med högst en termin,

4) den tid som använts för att avlägga en examen som avses i 2 punkten överskrider den målsatta tiden med högst ett läsår.

Vid en utländsk högskola bestäms den målsatta tiden för avläggande av examen utifrån den målsatta tiden för avläggande av examen i fråga. I övrigt tillämpas vad som i 1 mom. föreskrivs om den tid för avläggande av examen som berättigar till studielånkompensation.

Den tid som använts för att avlägga examen räknas från början av den termin då studeranden första gången tagit emot en studieplats vid en högskola till utgången av den termin då han eller hon har avlagt en i 49 § avsedd examen.

Om en studerande efter att ha tagit emot en studieplats har anmält sig som frånvarande under det första läsåret med stöd av 29 § 3 mom. i yrkeshögskolelagen eller 39 § 3 mom. i universitetslagen, räknas den tid som använts för avläggande av examen dock från början av den termin under vilken den studerande för första gången har varit närvarande. Detta moment tillämpas också på examen som avlagts vid en utländsk högskola.

Närmare bestämmelser om den tid som en studielåntagare får använda för att avlägga studier som berättigar till studielånkompensation när studielåntagaren avlägger en sådan yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området till vilken fogas examensbenämningen sjukskötare (YH) och därtill genomför en utbildning som avses i 11 b § i yrkeshögskolelagen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

51 §

Studielånkompensation vid fördröjda studier

En studielåntagare har rätt till studielånkompensation även om den tid som använts för att avlägga examen är längre än vad som föreskrivs i 50 §, om studielåntagaren

1) under den tid som avses i 50 § 1 mom. har fullgjort tjänstgöring enligt värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor,

2) har framlagt ett läkarintyg över att han eller hon under den tid som avses i 50 § 1 mom. har varit förhindrad att genomföra sina studier på grund av sjukdom eller har fått sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen på grund av sjukdom, pension eller ersättning på grund av full arbetsoförmåga eller sjukpension enligt folkpensionslagen,

3) har fått graviditets-, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen, för vård av barn, eller

4) varit förhindrad att genomföra alla studier som krävs för examen på grund av att det rått krigstillstånd eller till sin allvarlighetsgrad därmed jämförbara exceptionella omständigheter i studielandet.

Den tid för avläggande av examen som berättigar till studielånkompensation förlängs med högst två läsår vid omständigheter som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten. Den tid för avläggande av examen som berättigar till studielånkompensation förlängs med ett läsår vid omständigheter som avses i 1 mom. 4 punkten.

Om en omständighet som avses i 1 mom. 1—3 punkten varat minst 30 dagar utan avbrott, förlängs den tid för avläggande av examen som berättigar till studielånkompensation med en termin. Under en termin kan endast en omständighet som berättigar till förlängning beaktas.

En studielåntagare som avlagt högskoleexamen utomlands är berättigad till studielånkompensation även om tiden för avläggande av examen är högst tre månader längre än vad som föreskrivs i 50 §, om tiden för avläggande av examen har förlängts på grund av att den utländska högskolans definition av termin avviker från 5 § och på grund av dess praxis för beviljande av examensbetyg.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om rätt till studielånkompensation för den som avlagt examen gäller också de studielåntagare som inom föreskriven tid har avlagt en yrkeshögskoleexamen inom social- och hälsoområdet, till vilken examensbenämningen sjukskötare (YH) har fogats, och därtill slutfört en sådan utbildning som avses i 11 b § i yrkeshögskolelagen. Närmare bestämmelser om beaktande av omständigheter som förlänger den tid för avläggande av examen som berättigar till studielånkompensation och om studielånkompensation vid fördröjda studier när studielåntagaren efter sjukskötarexamen eller samtidigt som den har slutfört en utbildning som avses i 11 b § yrkeshögskolelagen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

52 §

Beslut om studielånkompensation

Folkpensionsanstalten prövar utan ansökan på basis av högskolans uppgifter om den dag då studierna inletts och den dag då examen avlagts huruvida en studielåntagare som avlagt högre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen är berättigad till studielånskompensation på basis av tiden för avläggande av examen.

Om en studielåntagare har avlagt lägre högskoleexamen eller en yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området till vilken fogas examensbenämningen sjukskötare (YH), och efter detta har slutfört en sådan förstavårddar-, barnmorske- eller hälsovårddarutbildning som avses i 11 b § i yrkeshögskolelagen eller avlagt en examen vid en utländsk högskola, ska Folkpensionsanstalten pröva rätten till studielånskompensation på ansökan av studielåntagaren. Ansökan ska lämnas in till Folkpensionsanstalten inom två år från det att examen avlagts. Den som avlagt examen i en utländsk högskola ska lämna in en utredning över när studierna inletts och examen avlagts.

Om en studielåntagare har rätt till studielånskompensation på grund av avlagd examen, räknar Folkpensionsanstalten, på basis av de uppgifter som kreditinstituten lämnat, ut beloppet av studielånskompensationen enligt 54 § och meddelar ett beslut i saken. Beslutet kan meddelas utan att studielåntagaren i fråga hörs.

Om en studielåntagare på basis av uppgifterna om avläggande av examen eller de uppgifter som kreditinstituten har meddelat inte är berättigad till studielånskompensation, meddelar Folkpensionsanstalten ett förslag till beslut i ärendet. Beslutet enligt förslaget träder i kraft, om inte studielåntagaren inom den tid som satts ut för förändring av besvär begär att ärendet ska behandlas på nytt.

Närmare bestämmelser om ansöknings- och beslutsförfarandet i fråga om studielånskompensation får utfärdas genom förordning av statsrådet.

53 §

Lånebelopp som berättigar till studielånskompensation

Med studielån som berättigar till studielånskompensation avses ett studielån enligt denna lag som löpt från utgången av den termin som föregick den första dagen av högskolestudier enligt 49 § till ingången av den termin som börjat efter dagen för avläggande av en examen som berättigar till kompensation, dock inte de kapitaliserade räntorna på lånet.

Studielånskompensationens belopp beräknas på högst det lånebelopp som motsvarar studielånebeloppet enligt den tid som motsvarar den målsatta tiden för avläggande av examen. När studielånskompensationens belopp beräknas, beaktas studielån på högst 850 euro per stödmånad om examen har avlagts vid en högskola i Finland, eller studielån på högst 1 000 euro per stödmånad om examen har avlagts vid en högskola utomlands. Studielån beaktas för högst nio månader per läsår. Till den del som den målsatta tiden för avläggande av examen eller examens omfattning inte är hela år, beaktas studielånet för fem månader per läsår när kompensationens maximibelopp beräknas.

54 §

Studielånskompensationens belopp

Studielånskompensationens belopp är 45 procent av den del av det i 53 § avsedda studielånsbeloppet som överstiger 8 000 euro, om studielåntagaren har avlagt examen inom den målsatta tid som anges i 50 § 1 mom. 1 och 2 punkten.

Studielånskompensationens belopp är 30 procent av den del som överstiger 8 000 euro av ett studielån som berättigar till kompensation, om studielåntagaren har avlagt examen inom den målsatta tid som anges i 50 § 1 mom. 3 och 4 punkten.

Studielånskompensationens belopp är högst 7 000 euro.

Om en studielåntagare efter att ha avlagt en yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området till vilken fogas examensbenämningen sjukskötare (YH) har slutfört en utbildning som avses i 11 b § i yrkeshögskolelagen är studielånskompensationen trots 1 mom. högst 45 procent och trots 2 mom. högst 30 procent av den del av ett studielån som berättigar till kompensation som löpt från utgången av den termin som föregick den första dagen av studierna till ingången av den termin som börjat efter dagen för slutförande av den utbildning som berättigar till kompensation, dock inte de kapitaliserade räntorna på lånet. Om en utbildning som avses i 11 b § i yrkeshögskolelagen inleds under samma termin som en tidigare examen som berättigar till studielånskompensation har avlagts, ska Folkpensionsanstalten på basis av den utbildningen, när den fattar beslut om rätten till studielånskompensation, beakta studielånet från och med början av den termin som följer på inledandet av den utbildningen. Studielånskompensationens belopp beräknas på högst det lånebelopp som motsvarar studielånebeloppet enligt den tid som motsvarar den målsatta tiden för avläggande av utbildningarna i fråga eller dessa utbildningars omfattning.

55 §

Betalning av studielånskompensation

Folkpensionsanstalten betalar studielånskompensationen till kreditinstitutet, när beslutet om rätt till studielånskompensation och dess belopp har meddelats studielåntagaren.

Studielånskompensationen används för att amortera studielån med statsborgen enligt lånens storleksordning från det största till det minsta.

Om Folkpensionsanstalten emellertid i egenskap av borgensman har betalat studielånet till kreditinstitutet och Folkpensionsanstalten driver in studielånet, avdras studielånskompensationens belopp i första hand från den borgensfordran som Folkpensionsanstalten driver in.

Om studielånet vid tidpunkten för betalning av studielånskompensation är mindre än den kompensation som ska betalas, betalas den överskjutande delen till studielåntagaren.

Närmare bestämmelser om betalning av studielånskompensation får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 kap.

Bestämmelser om verkställighet av studiestöd

56 §

Beslut om studieförmån

Folkpensionsanstalten meddelar ett skriftligt beslut om beviljande, avslag, justering, indragning och återkrav av en studieförmån enligt denna lag.

57 §

Ansökan om och beviljande av studiestöd

Studiestöd söks hos Folkpensionsanstalten. Ansökan kan lämnas till Folkpensionsanstalten eller till läroanstalten för vidarebefordran till Folkpensionsanstalten. Den som studerar utomlands ska dock sända ansökan till Folkpensionsanstalten. Närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Studiestöd beviljas tidigast från ingången av den månad då ansökan har inlämnats.

När studierna inleds eller fortsätter efter ett avbrott eller den studerande ansöker om studiestöd efter att en i 19 § avsedd begränsning i fråga om studieförmånen har upphört beviljas studiestöd tidigast från början av en kalendermånad med minst 18 dagar som hör till den tid som berättigar till studiestöd.

En ansökan om studiestöd kan avslås, om den tidpunkt då stödet enligt ansökan är avsett att börja löpa eller då villkoren för beviljande av stöd uppfylls infaller senare än sex månader efter det att ansökan har lämnats in.

Om en studerandes ansökan om en i 19 § avsedd hindrande förmån har avslagits, kan studiestöd beviljas från ingången av den månad då ansökan om den hindrande förmånen har lämnats in. Ansökan om studiestöd ska göras inom sex månader från utgången av den månad då beslutet om avslag på ansökan om den hindrande förmånen har vunnit laga kraft.

Om en studerandes ansökan om bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014) eller den studerandes eller makens ansökan om bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare har avslagits, kan studiestödets bostadstillägg beviljas från ingången av den månad då ansökan om bostadsbidrag har lämnats in. Ansökan om bostadstillägg ska göras inom sex månader från utgången av den månad då beslutet om avslag på ansökan om allmänt bostadsbidrag eller bostadsbidrag för pensionstagare har vunnit laga kraft.

58 §

Betalning av studiepenning och bostadstillägg

Studiepenning och bostadstillägg betalas månatligen in på ett sådant konto inom Europeiska unionen som angetts av den som ansökt om förmånen. Bestämmelser om betalningsdag utfärdas genom förordning av statsrådet. En enskild förmånspost kan dock betalas även på något annat sätt, om inbetalning på konto inte är möjlig eller om den sökande eller förmånstagaren anför särskilda skäl som Folkpensionsanstalten godkänner.

Studiepenning och bostadstillägg betalas inte om månadspostens sammanlagda belopp understiger 8,40 euro.

59 §

Justering och inställelse av studiestöd

Studiestödet justeras eller indras om det i den studerandes förhållanden skett en sådan förändring som inverkar på rätten att få förmån eller på förmånsbeloppet.

Om det finns grundad anledning att anta att studiestödet borde dras in eller beloppet minskas, kan utbetalningen av förmånen avbrytas interimistiskt eller beloppet minskas tills ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut. Om förmånstagaren inte lämnar den begärda utredningen, kan ärendet avgöras genom ett slutligt beslut som baserar sig på de utredningar som Folkpensionsanstalten har till sitt förfogande. I ett interimistiskt beslut får ändring inte sökas särskilt.

Utbetalningen av studiestödet kan avbrytas också på den studerandes begäran.

När den studerande utexamineras eller avbryter sina studier, indras studiestödet från början av den månad som följer efter den månad då den studerande utexaminerats eller avbrutit studierna.

Om förhållandena ändras av någon annan orsak än att den studerande avbryter studierna eller avlägger examen, justeras studiestödet från början av den månad under vilken de ändrade förhållandena för första gången varar minst 18 dagar.

Om ändringen av förhållandena varar en bestämd tid, justeras förmånen för de kalendermånader under vilka det ändrade förhållandet varar minst 18 dagar.

Studiestödet indras från början av den kalendermånad under vilken den i 19 § avsedda begränsningen i fråga om förmånen för första gången varar minst 18 dagar. När den studerande ansöker om studiestöd efter att begränsningen i fråga om förmånen har upphört beviljas förmånen tidigast från början av en kalendermånad med minst 18 dagar som hör till den tid som berättigar till studiestöd. Studiestödet justeras inte i enlighet med 6 mom. även om den begränsning i fråga om förmånen som avses i 19 § varar en bestämd tid.

Om den studerande antagits för att avlägga både lägre och högre högskoleexamen, kan studiestöd för att avlägga högre högskoleexamen beviljas från och med den månad som följer på den kalendermånad då han eller hon utexaminerats med lägre högskoleexamen.

60 §

Justering av studiestödet utan ansökan

Studiestödet justeras eller dras in utan ansökan kalenderårsvis i början av året på basis av föräldrarnas skatteuppgifter sedan beskattningen slutförts. Justering görs dock inte om ett beslut om förmånen har meddelats under föregående hösttermin på grund av en väsentlig förändring i föräldrarnas ekonomiska ställning.

Studiestödet kan utan ansökan justeras på basis av en ändring av läsårets längd som läroanstalten anmält.

Studiestödet kan dras in utan att studeranden hörs, om läroanstalten meddelar att studeranden utexaminerats eller att studierna avbrutits. På basis av avbrott i studierna kan studiestödet dock dras in utan att studeranden hörs endast om den uppgift läroanstalten lämnat baserar sig på ett meddelande från studeranden.

Om en studerande antagits för att avlägga både lägre och högre högskoleexamen och har beviljats studiestöd för att avlägga lägre högskoleexamen, kan studiestödet justeras och beviljas för att avlägga högre högskoleexamen utan ansökan när högskolan meddelar att den studerande har avlagt lägre högskoleexamen.

61 §

Justering av studiestödet vid förändringar i föräldrarnas inkomster

Den ekonomiska situationen för den studerandes föräldrar anses ha förändrats väsentligt om föräldrarnas inkomster efter den senast verkställda beskattningen har förändrats med minst 20 procent. När förmånen efter ansökan har beviljats eller beslutet om förmånen har meddelats under vårterminen på basis av de förändrade inkomster som avses ovan, kan förmånen betalas på basis av dem till utgången av samma år. När studiestödet efter ansökan har beviljats eller beslutet om studieförmånen har meddelats under höstterminen på basis av de inkomster som avses ovan, kan förmånen betalas på basis av dem till utgången av det följande kalenderåret.

Den inkomst som intjänats som företagare, lantbruksföretagare eller stipendiat beaktas till det belopp som arbetsinkomsten enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) har fastställts till.

62 §

Grund för att förvägra studiestöd

Studiestöd kan förvägras helt eller delvis, om någon avsiktligt har lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter eller genom att ge felaktiga uppgifter eller genom att hemlighålla de verkliga förhållandena har orsakat att studiestöd har betalats utan grund.

63 §

Återkrav

Om en förmån enligt denna lag har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, ska den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och om utbetalningen utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller dennes företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet. Återkravet kan dessutom frångås helt efter det att beslut om återkrav har meddelats, om det med beaktande av förmånstagarens ekonomiska situation inte längre är ändamålsenligt att fortsätta återkrävandet eller om det med hänsyn till det förmånsbelopp som inte återkrävts medför oskäligen kostnader att fortsätta återkrävandet.

Belopp som ska återkrävas kan kvittas mot förmåner som Folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittning dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämfällbar annan förmån.

Om en studerandes skattepliktiga inkomster överstiger årsbeloppet som bestäms enligt 33 § 1 mom., återkrävs studiepenningen och bostadstillägget för en stödmånad för varje gränsvärde som överskrids med början från kalenderårets sista stödmånad. Gränsvärdet bestäms som skillnaden mellan de belopp som avses i 33 § 1 mom. 2 och 1 punkten. Om årsbeloppet har överskridits med högst 374 euro, återkrävs dock inte stöd som betalats ut till för stort belopp. Stödtagaren ges ett förslag till beslut om återkrav av stöd som betalats ut till för stort belopp. Beslutet enligt förslaget träder i kraft, om stödtagaren inte inom den tid som reserverats för anförande av besvär begär att ärendet ska behandlas på nytt.

Det studiepennings- och bostadstilläggsbelopp som ska återkrävas på basis av den studerandes egna inkomster höjs med 7,5 procent, om det inte genom förordning av statsrådet föreskrivs om en lägre höjning.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

64 §

Preskription av fordringar

Beslut om återkrav av en förmån som betalats utan grund ska fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

65 §

Indrivning av studiestöd i vissa fall

Om en studerande har fått studiepenning eller bostadstillägg för samma tid för vilken han eller hon retroaktivt beviljas någon förmån enligt 19 §, får Folkpensionsanstalten driva in det studiestöd som för denna tid betalats ut utan grund så att det grundlöst utbetalda studiestödet dras av från den andra förmån som betalas retroaktivt.

Folkpensionsanstalten ska senast två veckor före betalningen meddela utbetalaren av den förmån som avses i 1 mom. att förmånen i enlighet med 1 mom. ska betalas till Folkpensionsanstalten.

66 §

Betalning av studiepenningens försörjningsförhöjning till Folkpensionsanstalten

Studiepenningens försörjningsförhöjning betalas till Folkpensionsanstalten på dess begäran som ersättning för underhållsstödet för den tid då underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008) betalas till barnet på grund av att den som får studiepenning har försummat sin underhållsskyldighet gentemot barnet.

67 §

Finansiering

Staten betalar ersättning till Folkpensionsanstalten för kostnaderna för förmåner som betalas med stöd av denna lag.

Folkpensionsanstalten ska fem vardagar före den dag då studiepenningarna och bostadstilläggen betalas meddela staten en uppskattning av beloppet av de studiepenningar, bostadstillägg, borgensansvar och måltidsstöd som ska betalas den följande månaden Staten ska senast en vardag före nämnda betalningsdag på basis av meddelandet betala Folkpensionsanstalten det belopp som anges i meddelandet.

I samband med den uppskattning som ska sändas under den månad som följer efter betalningsmånaden för studieförmånen ska Folkpensionsanstalten meddela undervisnings- och kulturministeriet det sammanlagda beloppet av förmåner som har betalats föregående månad samt beloppet av de förmåner som föregående månad återkrävts med stöd av 63 och 65 §. Folkpensionsanstalten ska dessutom meddela undervisnings- och kulturministeriet beloppet av borgensfordringar som återkrävts med stöd av 42 § specificerade enligt det år då fordringarna har uppstått samt beloppet av de uppburna räntorna på borgensfordringarna. Från det sammanlagda beloppet av de studieförmåner som betalats och de studielån som betalats till bankerna på basis av borgensansvar under kalendermånaden dras av summan av förskotten på studieförmånerna och de återkrävda förmånerna samt de återkrävda borgensfordringarna och räntorna på dem för samma månad. Den på så sätt erhållna skillnaden beaktas vid fastställandet av förskottet för den månad som följer efter den då uppskattningen sändes.

Folkpensionsanstalten ska månatligen meddela staten beloppet av de betalningsbefrielser som har beviljats med stöd av 44 och 45 § specificerade enligt det år då fordringarna har uppstått.

De utgifter som verkställigheten av denna lag förorsakar Folkpensionsanstalten räknas som Folkpensionsanstaltens omkostnader och de utgifter som förorsakas läroanstalterna för de uppgifter som föreskrivs i 3 § 4 mom. räknas som utgifter för läroanstalten i fråga.

8 kap.

Ändringssökande

68 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut som gäller studieförmån får söka ändring i beslutet hos besvärsnämnden för social trygghet och den som är missnöjd med besvärsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Besvärsskriften ska lämnas in till Folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det att ändringssökanden fick del av beslutet.

Folkpensionsanstaltens beslut ska iaktas trots ändringssökande till dess att ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

69 §

Självrättelse

Om Folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, ska den meddela ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i 66 §.

Om Folkpensionsanstalten inte kan rätta det beslut som besvären gäller på det sätt som nämns i 1 mom., ska den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till den behöriga besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan då genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, ska denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden ska då utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet ska dock alltid sändas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

70 §

Besvär som inkommit för sent

Om besvär som anförs hos besvärsnämnden för social trygghet eller försäkringsdomstolen har kommit in efter utgången av den tid som föreskrivs i 68 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det har funnits välgående skäl till förseningen.

71 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad annan förmån

Om den som får studiestöd, efter det att beslutet har meddelats, retroaktivt har beviljats en i 19 § avsedd förmån som förhindrar beviljande av studiestöd, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet eller samtycke av parten avgöra ärendet på nytt.

72 §

Nytt avgörande av ett ärende när studierna inte har inletts

Om en studerande inte alls har inlett sina studier vid en läroanstalt, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet eller samtycke av parten avgöra ärendet som gäller studiestödet på nytt.

73 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut av Folkpensionsanstalten som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på oriktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, kan besvärsnämnden för social trygghet på yrkande av parten eller Folkpensionsanstalten undanröja beslutet, till den del beslutet gäller något annat än statsborgern för studielån, och förordna ny behandling av ärendet. Besvärsnämnden för social trygghet ska ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs. I ett beslut av besvärsnämnden får ändring inte sökas genom besvär.

Om ett lagakraftvunnet beslut som besvärsnämnden för social trygghet eller försäkringsdomstolen har meddelat grundar sig på oriktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, kan försäkringsdomstolen på yrkande av parten eller Folkpensionsanstalten undanröja beslutet, till den del beslutet gäller något annat än statsborgern för studielån, och förordna ny behandling av ärendet. Försäkringsdomstolen ska ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs.

Om Folkpensionsanstalten yrkar på att ett beslut ska undanröjas, kan den genom ett interimistiskt beslut ställa in utbetalningen av förmånen eller betala denna enligt sitt yrkande till dess ärendet har avgjorts på nytt.

Ansökan om undanröjande av ett beslut ska göras inom fem år från det att beslutet har vunnit laga kraft. Av särskilt vägande skäl kan ett beslut undanröjas även på ansökan som gjorts efter utgången av den föreskrivna tiden.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av en förvägrad förmån eller utökande av en redan beviljad förmån, ska Folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan trots ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån.

Besvärsnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. Bestämmelser om ändringssökande finns i 68 §.

Delgivning av det hörande som avses i 1 och 2 mom. ska ske på det sätt som bestäms i 59 § i förvaltningslagen (434/2003).

74 §

Rättelse av sakfel

Bestämmelser om rättelse av sakfel finns i 50 § i förvaltningslagen (434/2003). På rättelse av sakfel tillämpas dock inte 50 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen.

9 kap.

Erhållande och utlämnande av uppgifter

75 §

Erhållande av uppgifter på begäran

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har på begäran och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som behövs för avgörandet av ett ärende eller annars för verkställigheten av ett enskilt uppdrag enligt denna lag. Uppgifter ska lämnas av

- 1) statliga och kommunala myndigheter samt andra offentlighetsrättsliga samfund,
- 2) Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter samt andra som beviljar eller betalar ut pension eller annan ersättning,

- 3) Patientförsäkringscentralen,
- 4) Trafikförsäkringscentralen,
- 5) arbetslöshetskassor och arbetsgivare,
- 6) läroanstalter,
- 7) hyresvärdar.

76 §

Rätt att få uppgifter

För verkställigheten av studiestödet har Folkpensionsanstalten trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt

1) av Utbildningsstyrelsen och läroanstalterna få identifierings- och individualiseringsuppgifter för dem som blivit godkända vid antagningen av studerande samt av Utbildningsstyrelsen motsvarande uppgifter för dem som tagit emot en studieplats samt uppgifter om läroanstalt och studier,

2) av studentbostäder med en kommun, en stiftelse eller ett allmännyttigt samfund som huvudman, på det sätt som bestäms genom ett särskilt avtal med bostädernas huvudman, få identifierings- och individualiseringsuppgifter för dem som bor i studentbostäderna samt uppgifter om hyran och boendetiden,

3) av läroanstalterna eller från Utbildningsstyrelsens eller undervisnings- och kulturministeriets informationsresurs få identifierings- och individualiseringsuppgifter för de studerande samt uppgifter om de studerandes studier och uppföljningen av studierna,

4) av kreditgivarna i fråga om varje studielåntagare få uppgifter om till vilket belopp studielån med statsborgen har lyfts, om amorteringarna på studielånet och om räntorna, så som Folkpensionsanstalten bestämmer,

5) av dem som beviljat eller betalt ut stipendier få uppgifter om stipendier,

6) av straffanstalter få uppgifter om när ett straff enligt fängelselagen börjar och slutar,

7) av skatteförvaltningen för skötseln av uppgifter som gäller studielånsavdrag få behövliga identifieringsuppgifter och uppgifter om användningen av studielånsavdrag för sådana skattskyldiga som i beskattningen dragit av studielånsavdragets maximibelopp enligt 127 d § i inkomstskattelagen.

77 §

Utlämnande av uppgifter

Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att

1) till det kreditinstitut där den studerande har studielån lämna ut uppgifter för läggande av räntor till studielånet i enlighet med 38 §,

2) till det kreditinstitut där den studerande har sökt studielån lämna ut uppgifter om statsborgen för studielån och dess giltighet,

3) till skatteförvaltningen lämna ut uppgifter om personer berättigade till studielånsavdrag och om studielånsavdragets maximibelopp för dessa personer och de amorteringar på studielånet som dessa gjort årligen,

4) till nordiska studiestödsmyndigheter lämna ut uppgifter om studiestöd som medborgare i dessa länder och finska medborgare som studerar i dessa länder får från Finland.

78 §

Användning av uppgifter

Folkpensionsanstalten har rätt att i enskilda fall vid behandlingen av en förmån enligt denna lag använda uppgifter som den erhållit för skötseln av andra uppdrag som ålagts den, om det är uppenbart att de inverkar på en förmån enligt denna lag och uppgifterna enligt lag ska beaktas i beslutsfattandet och om Folkpensionsanstalten även annars skulle ha rätt att erhålla uppgifterna separat.

Undervisnings- och kulturministeriet har rätt att av Folkpensionsanstalten få uppgifter om dem som får studiestöd till den del det behövs för skötseln av de statistikförings-, planerings- och utvecklingsuppgifter i anslutning till studiestöd som ankommer på undervisnings- och kulturministeriet. I dessa uppgifter får inte ingå uppgifter som gör det möjligt att identifiera dem som får förmånen.

79 §

Teknisk anslutning

Utöver vad som föreskrivs i 29 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Folkpensionsanstalten rätt att på de villkor som anges i momentet öppna en teknisk anslutning till mottagare enligt 77 och 83 § till sådana uppgifter i sina register som Folkpensionsanstalten med stöd av nämnda bestämmelser har rätt att utlämna.

Vad som i denna paragraf bestäms om utlämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning gäller även Folkpensionsanstaltens rätt att med hjälp av teknisk anslutning få uppgifter enligt 75 och 76 § samt 77 § 2 och 3 punkten.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också sökas sekretessbelagda uppgifter utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen. Innan den tekniska anslutningen öppnas ska den som begär uppgifter lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

80 §

Utlämnande av uppgifter på eget initiativ

Folkpensionsanstalten har, utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att till ministerier, skatteförvaltningen samt inrättningar och sammanslutningar som sköter det lagstadgade socialskyddssystemet och som sköter sociala trygghetsförmåner som påverkas av en förmån enligt denna lag, lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter om en person som erhållit förmåner eller ersättningar enligt denna lag, uppgifter om utbetalda förmåner och ersättningar samt andra med dessa jämförbara uppgifter som är nödvändiga för sammanställande av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som utförs för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten samt till polis- och åklagarmyndigheter ovannämnda uppgifter som är nödvändiga för utredande av brott och för väckande av åtal. Uppgifter om hälsotillståndet eller uppgifter som är avsedda att beskriva grunderna för en persons behov av socialvård får dock inte utlämnas.

81 §

Begränsning av den registrerades rätt

En i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) avsedd registrerad har inte rätt enligt artikel 18.1 a i den förordningen att kräva att Folkpensionsanstalten begränsar behandlingen av personuppgifter när Folkpensionsanstalten sköter en uppgift enligt denna lag, om den registrerades krav på begränsning är uppenbart ogrundat.

82 §

Studerandes anmälningsskyldighet

Studerande som ansöker om en studieförmån ska meddela Folkpensionsanstalten de uppgifter som behövs för beviljande av studieförmånen. Studerande som får en studieförmån ska anmäla slutförda eller avbrutna studier, byte av läroanstalt, förändringar i boendeförhållanden och andra förändringar som påverkar studieförmånen.

83 §

Utmättnings- och överföringsförbud

Studiepenning, bostadstillägg och studielån får inte utmätas.

Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran av en behörig myndighet för utsökning lämna ut uppgifter om beloppen av förmåner enligt denna lag, dock inte om de förmåner som inte beaktas vid beräkning av skyddat belopp enligt 4 kap. 48 § i utsökningsbalken (705/2007). Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att uppge vilka andra inrättningar som den vet betalar ut pensioner och andra sociala förmåner.

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

10 kap.

Särskilda bestämmelser

84 §

Delegationen för studiestödsärenden

Vid undervisnings- och kulturministeriet finns en av statsrådet tillsatt delegation för studiestödsärenden som har till uppgift att göra framställningar och avge utlåtanden i frågor som gäller utveckling och verkställande av studiestöd.

Bestämmelser om delegationens uppgifter och sammansättning utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

85 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20. Lagens 33 och 34 § träder dock i kraft redan från och med den 1 januari 2027. Lagens 23 § 4 mom. träder i kraft den 1 oktober 2027. Lagens 26 och 27 § tillämpas på en läropliktigs studier som inleddes den 1 augusti 2027 eller därefter. På studier som inletts före den 1 augusti 2027 tillämpas de bestämmelser om inkvarteringsersättning i läropliktslagen som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Genom denna lag upphävs lagen om studiestöd (65/1994). Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den upphävda lagen, ska hänvisningen anses gälla denna lag.

Med studiestöd enligt studieförmånslagen jämställs studiestöd enligt lagen om studiestöd (64/1995).

86 §

Övergångsbestämmelser om föräldrarnas inkomstgränser

Inkomstgränserna enligt 22 § motsvarar indextalet för den lönekoeficient som fastställts för 2026. Bestämmelserna om föräldrarnas inkomstgränser i 28 § 2 mom. tillämpas från och med den 1 augusti 2027.

87 §

Övergångsbestämmelser om beloppet av studiepenningen och studiepenningens försörjningsförhöjning

De studiepenningsbelopp som anges i 21, 22 och 23 § motsvarar det indextal enligt lagen om folkpensionsindex som fastställts för 2027. Den första i 28 § 1 mom. avsedda höjningen enligt lagen om folkpensionsindex görs den 1 augusti 2028. Indexjusteringarna av studiepenningarna den 1 augusti 2028 görs så att studiepenningarna binds till indextalet för folkpensionsindex för 2027.

88 §

Övergångsbestämmelser om studerandes egna inkomstgränser

Inkomstgränserna enligt 33 § motsvarar indextalet för det förtjänstnivåindex som fastställts för 2025. Lagens 34 § tillämpas från och med den 1 januari 2027.

89 §

Övergångsbestämmelser om räntor på studielån

Vad som i denna lag föreskrivs om förfallna räntor på studielån gäller också förfallna räntor på studielån som beviljats med stöd av den lag som gällde vid ikraftträdandet.

90 §

Övergångsbestämmelser om ränteunderstöd

Lagens 47 och 48 § tillämpas vid beviljande av ränteunderstöd från och med den 1 januari 2028. Inkomstgränserna enligt 48 § motsvarar den lönekoeficient som fastställts för 2026.

På ränteunderstöd som beviljas före den 1 januari 2028 tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av den föreslagna lagen.

91 §

Övergångsbestämmelser om studielånskompensation

Bestämmelserna i 49–54 § tillämpas på en person som har tagit emot en studieplats för sin första högskoleexamen den 1 augusti 2027 eller därefter. De tillämpas också på en person som har tagit emot en studieplats före den 1 augusti 2027, men anmält sig närvarande första gången den 1 augusti 2027 eller därefter.

På en person som har tagit emot en studieplats i en högskola och anmält sig närvarande första gången före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser om studielånskompensation och studielånsavdrag som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Med avvikelse från detta tillämpas dock 50 § 4 mom. i denna lag på en sådan person när den examen som berättigar till studielånskompensation har avlagts den 1 augusti 2027 eller därefter.

92 §

Övergångsbestämmelse om studielånsavdrag

På en person som har tagit emot en studieplats i en högskola och anmält sig närvarande första gången före den 1 augusti 2014 tillämpas de bestämmelser om studielånsavdrag som gällde vid ikraftträdandet av lagen om ändring av lagen om studiestöd (1243/2013).

93 §

Övergångsbestämmelse om rätt till studiestöd

Om Folkpensionsanstalten på ansökan av utbildningsanordnaren har beviljat rätt till studiestöd för utbildningen med stöd av 4 a § i den upphävda lagen om studiestöd, kvarstår rätten till studiestöd också efter att denna lag har trätt i kraft.

94 §

Övergångsbestämmelser om ändringssökande

Ändring i ett beslut som har meddelats med stöd av den upphävda lagen om studiestöd efter att denna lag har trätt i kraft söks i enlighet med denna lag.

På ärenden som gäller undanröjande av lagakraftvunna beslut och som är anhängiga i besvärsnämnden och försäkringsdomstolen vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

95 §

Övergångsbestämmelse om heltidsstudier vid utländska läroanstalter och maximitid som berättigar till studiestöd

Bestämmelserna om heltidsstudier vid utländska läroanstalter enligt 12 § samt om den maximitid som berättigar till studiestöd i 13 § 2 och 3 mom. tillämpas på studier som inletts den 1 augusti 2027 eller senare. På studier som inletts före denna tidpunkt tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Studierna anses ha inletts den 1 augusti 2027 eller senare, om den studerande vid antagningen av studerande har tagit emot en studieplats eller första gången anmält sig som närvarande i studierna i fråga den 1 augusti 2027 eller senare.

96 §

Övergångsbestämmelse om läromaterialstillägg

Den som har inlett sina studier före den 1 augusti 2027 har rätt till läromaterialstillägg enligt 11 a § i den upphävda lagen om studiestöd till dess att studierna i fråga har avslutats.

2.

Lag

om ändring av lagen om stöd för skolresor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för skolresor (48/1997) 1 och 8 §, sådana de lyder i lag 1223/2020, och
fogas till lagen en ny 3 b § som följer:

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om beviljande av stöd för skolresor

1) för resekostnader för dagliga skolresor mellan den studerandes bostad och läroanstalten för en studerande som bedriver studier inom den grundläggande utbildningen för vuxna, gymnasiestudier eller yrkesinriktade studier,

2) som ersättning till läropliktiga för kostnaderna för skolresor mellan den studerandes hem och bostaden på den ort där läroanstalten finns i samband med veckoslut.

Stödet kallas stöd för skolresor och betalas av statens medel.

3 b §

Stöd för läropliktigas skolresor för resekostnader i samband med veckoslut

En läropliktig har rätt till stöd för skolresor för resekostnader som uppstår i samband med veckoslut mellan den läropliktiges hem och läroanstalten, om han eller hon uppfyller de förutsättningar för erhållande av bostadstillägg som anges i 26 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 2 mom. 1 och 2 punkten eller 3 eller 4 mom. i studieförmänslagen. Resekostnaderna ersätts med stöd av undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningsgrunderna för vissa kostnader för skolresor. Som stöd för skolresor ersätts varje månad under studietiden kostnaderna för fyra resor tur och retur mellan den läropliktiges hem och bostaden på studieorten. Stödet för skolresor är dock högst 300 euro i månaden.

Stöd för skolresor beviljas inte, om den läropliktige med stöd av någon annan lag får stöd för kostnader för samma resor.

Utbildningsanordnaren bedömer på begäran av den läropliktige om förutsättningarna enligt 26 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 2 mom. 1 och 2 punkten eller 3 eller 4 mom. i studieförmänslagen uppfylls. Bestämmelser om skyldigheten att föra in uppgifter finns i 9 c § i lagen om nationella studie-, utbildnings- och examensregister (884/2017).

8 §

Justering och avbrytande

Stödet för skolresor justeras eller dras in om det i den studerandes förhållanden har skett en förändring som inverkar på rätten att få stöd för skolresor eller på stödbeloppet.

Om det finns grundad anledning att anta att det finns fog för att dra in stödet för skolresor eller minska dess belopp, kan utbetalningen av stödet avbrytas interimistiskt eller beloppet minskas tills ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut. Om den studerande inte lämnar en utredning som begärts, kan ärendet avgöras genom ett slutligt beslut som baserar sig på de utredningar som Folkpensionsanstalten har till sitt förfogande. I ett interimistiskt beslut får ändring inte sökas separat.

Utbetalningen av stöd för skolresor kan avbrytas också på den studerandes begäran.

När den studerande utexamineras eller avbryter sina studier, dras stödet för skolresor in från ingången av månaden efter den månad då studeranden utexaminerades eller avbröt sina studier.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 3 b § tillämpas på en läropliktigs studier som inleds den 1 augusti 2027 eller därefter. På studier som inletts före den 1 augusti 2027 tillämpas de bestämmelser om reseersättning i läropliktslagen som gällde vid denna lags ikraftträdande.

WOMOS

3.

Lag

om ändring av 9 c § i lagen om nationella studie-, utbildnings- och examensregister

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om nationella studie-, utbildnings- och examensregister (884/2017) 9 c §, sådan den lyder i lag 1221/2020, som följer:

9 c §

Uppgifter om avgiftsfrihet

En utbildningsanordnare eller huvudman för en läroanstalt ska i informationsresursen föra in uppgift om huruvida den utbildning som den studerande påbörjar är en avgiftsfri utbildning som avses i 16 § i läropliktslagen. I informationsresursen ska det även föras in uppgift om huruvida den studerandes rätt till avgiftsfri utbildning har förlängts på det sätt som anges i 16 § 2 eller 3 mom. i läropliktslagen.

Utbildningsanordnaren ska i informationsresursen föra in uppgifter enligt 26 § 5 mom. i studieförmånslagen och 3 b § 3 mom. i lagen om stöd för skolresor om att den studerande uppfyller de förutsättningar som anges i de nämnda bestämmelserna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av läropliktslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i läropliktslagen (1214/2020) 19, 20 och 21 § och
ändras 17 § 4 mom. som följer:

17 §

Avgiftsfrihetens omfattning

Denna paragraf tillämpas på utbildning som avses i 4 §. Därtill iakttas vad som föreskrivs om avgiftsfrihet och studiesociala förmåner i lagen om grundläggande utbildning, i gymnasielagen, lagen om yrkesutbildning, lagen om fritt bildningsarbete, lagen om utbildning som handleder för examensutbildning och lagen om Sameområdets utbildningscentral. Bestämmelser om avgiftsfrihet för skolresor finns i lagen om stöd för skolresor (48/1997). Bestämmelser om avgiftsfrihet för boende finns i studieförmånslagen (xx/xxxx). Bestämmelser om avgiftsfrihet för proven i studentexamen finns i 20 § i lagen om studentexamen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 10 a § i militärunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militärunderstödslagen (781/1993) 10 a §, sådan den lyder i lag 1428/2001, som följer:

10 a §

Räntorna på studielån

Till den värnpliktige betalas ersättning i form av militärunderstöd för de räntor på studielån enligt den upphävda lagen om studiestöd (28/1972) och studieförmånslagen (xx/xxxx) som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden eller under en sådan kalendermånad då låntagarens tjänstgöring upphör, förutsatt att räntorna med stöd av 38 § i studieförmånslagen inte läggs till lånekapitalet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om allmänt bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014) 15 § 1 mom. 7 punkten, sådan den lyder i lag 1170/2018,
som följer:

15 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas ska som inkomster inte beaktas

7) studiestöd och inte heller studiepenningens försörjarförhöjning enligt studieförmånslagen (xx/xxxx), med undantag för studiepenning,

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 11 § i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken (1503/2016) 11 § 3 mom., sådant det lyder i lag 961/2017,
som följer:

11 §

Inkomster som ligger till grund för avgiften för småbarnspedagogiken

Som inkomster beaktas inte barnbidrag, förmåner enligt lagen om handikappförmåner (570/2007), barnförhöjning enligt folkpensionslagen (568/2007), studiestöd enligt studieförmånslagen (xx/xxxx), bostadsbidrag, sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, vuxenutbildningsstöd, sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), kostnadsersättning enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012), stipendier och andra motsvarande understöd som betalas på grund av studier, ersättningar för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den xx xxxx 20xx

Statsminister

Petteri Orpo

Idrotts- och ungdomsminister Mika Poutala